

Псориазис и връзката му с други заболявания

В тази статия, която разглежда псориазиса и връзката му с други заболявания ще намерите отговори на следните въпроси:

- Може ли псориазисът да се наследи?
- Какви медицински факти и лабораторни данни има, в подкрепа на генетичната природа на псориазиса?
- Каква е връзката на псориазиса със заболявания като артрит, проблеми с ендокринната, съдовата и храносмилателните системи?
- Свързан ли е псориазисът с депресия?

Псориазисът е хронично протичащо кожно заболяване, възникващо на базата на генетична предиспозиция. Характерно за псориазиса е, че е налице нарушение в имунната система. Това нарушение води до по-бързо делене на кожните клетки (процес, наричан кератинизация).

При здрави хора развитието на една кожна клетка (наричана кератиноцит) и преминаването ѝ през всички слоеве на епидермиса е четири седмици. При хората с псориазис обаче, това време е значително съкратено в рамките на 3-4 дни. Всичко това води до натрупване на клетките една върху друга – появяват се люспи, наричани от лекарите еритемо-папуло-сквамозни изменения, които понякога обхващат цялата кожа.

Може ли псориазисът да се наследи?

- За една евентуална поява на псориазис са отговори много гени, в които е възможно да са настъпили мутации – т.е. псориазисът е полигенно заболяване.
- В около 30% от случаите е псориазисът е фамилна болест без ясен тип на унаследяване.
- Факторите от околната среда, които в допълнение или независимо от генетична мутация, могат да доведат до появата на псориазис са физични (нараняване, травма по кожата), инфекции (вирусни и бактериални), прием на някои медикаменти (бета-блокери, тетрациклинови антибиотици), наличието на стрес.

Какви медицински факти и лабораторни данни има, в подкрепа на генетичната природа на псориазиса?

- Значителен брой хора имат псориазис – около 1 до 2% от населението на някои страни,
- При около 30% от хората с псориазис има доказано фамилно обременяване
- Псориазисът се появява при еднородните близници
- При псориазис се наблюдава хромозомна нестабилност
- Има връзка между псориазиса и повишените нива на липопротеини (частици, които транспортират липидите в организма) Има връзка между псориазиса и повишените нива на захар в кръвта (хипергликемия)

Генетична консултация

- желателно е да се избягват бракове между хора, болни от псориазис. Вероятността да заболее тяхното дете е между 40 и 50%.
- Когато единият родител е здрав, а другия има псориазис и е фамилно обременен, вероятността децата им да имат псориазис е около 10%.

Псориазисът има тясна връзка с други заболявания:

- псориазисен артрит - ставните изменения при псориазиса се наблюдават средно при 30% от болните, като варират от леки ревматоидни болки до тежка деформираща артроза, завършваща с анкилоза (пълна неподвижност на засегнатите една или повече стави)
- псориазисна миопатия - най-често се съчетава с псориазисния артрит и се характеризира с мускулна слабост.
- ендокринна система:

- повишени нива на кръвна захар с нарушен глюкозен толеранс

- повишена естрогенна активност при жените - по време на мензис псориазисът често се обостря. Средно при 40 % от случаите наличието на бременност при жената действа благоприятно на псориазиса.

- при мъжете се установява понижено количество на тестостерона и други C19-стероиди в урината.

- храносмилателна система:

- гастрити- наблюдава се понижена секреторна функция на стомаха. Често псориазиса се свързва с язви на стомаха и дуоденума.

- сърдечно-съдова система:

- стенокардни оплаквания и инфаркт на миокарда 20% обясняват се с нарушената липидна обмяна.

- очи:

- сквамозен блефарит (засягане на клепачите) - наблюдава се при генерализираните форми на псориазис – тези форми на болестта, които засягат цялото тяло

Псориазисът, екземата, атопичният дерматит и себорейният дерматит нямат връзка помежду си, тъй като за тези заболявания отговарят различни гени. Различават се по причините, които ги предизвикват.

Псориазис и депресия

- При около 30% от хората с псориазис е възможно да се появи разстройство на нервната система, което нарушава ежедневието им и функционирането им в обществото – различни неврози, психастения (тревност, усещане за липса на контрол, негативни мисли и изразена безнадеждност, ирационални страхове и фобии, склонност към самокритика, безсъние и др.), депресия, фобии и др.
- в пубертета псориазисът може да доведе до тежки депресивни състояния и даже до мисли и действия, свързани със самоубийство
- в зрялата възраст при наличие на псориазис е възможно да се стигне до конфликтни ситуации в семействата и до сексуални нарушения
- в по-напреднала възраст по-голяма част от хората с псориазис се приспособяват

Материалът е изготвен със съдействието на: д-в Валентин Янев, специалист дерматолог

Източници:

Дерматология и сексуално предавани болести- Никола Златков, изд. Арсо, 1999 г.

Дерматология и венерология- проф. А. Дурмишев, изд. Медицина и физкултура, 2001 г.

Генетични дерматози (кожни прояви при наследствени болести) Никола Златков, Стоян Тонев, Иван Ботев, изд. Арсо, 2005 г.

BG2306050326

Source URL: <https://prod1.novartis.com/bg-bg/psoriasis-i-vrzkata-mu-s-drugi-zabolyavaniya>

List of links present in page

1. <https://prod1.novartis.com/bg-bg/bg-bg/psoriasis-i-vrzkata-mu-s-drugi-zabolyavaniya>
2. <https://www.novartis.com/bg-bg/psoriasis-i-vrzkata-mu-s-drugi-zabolyavaniya#nasledstvo>
3. <https://www.novartis.com/bg-bg/psoriasis-i-vrzkata-mu-s-drugi-zabolyavaniya#fakti>
4. <https://www.novartis.com/bg-bg/psoriasis-i-vrzkata-mu-s-drugi-zabolyavaniya#zabolyavaniya>
5. <https://www.novartis.com/bg-bg/psoriasis-i-vrzkata-mu-s-drugi-zabolyavaniya#depresiya>